

MODERN İKTİSAT BİLİMİNİN KURUCULARI

David RICARDO

Klasik iktisat teorisinin önemli kurucularından olan David Ricardo, dış ticarete geliştirdiği "Mukayeseli Üstünlükler Teorisi ve Vergilemenin İlkeleri" gibi çalışmalarıyla iktisat biliminin unutulmazları arasına yer almıştır.

DAVID RICARDO (1772-1823)

Yaşam Öyküsü: Ricardo, Hollanda asıllı Yahudi bir ailenin 17 çocuğundan üçüncüsü olarak 18 Nisan 1772'de Londra'da doğdu. Hollanda'daki kısa bir eğitim döneminden sonra, 14 yaşında, borsa simsarı olan babasından banka ve kambiyo işlerinin inceliklerini öğrenmeye başlamıştır. Fakat hayatına bir borsacı olarak devam etmemiştir, Adam Smith'in "*Ulusların Zenginliği*" isimli eseriyle tanışması onda iktisata karşı bir ilgi uyandırmış sonunda borsayı bırakıp ekonomi ve siyasetle uğraşmaya başlamıştır. Borsa ile ilgilendiği dönemde iyi bir mal varlığına da sahip olmuştur. 51 yaşında Gatcombe Park'ta ölmüştür.

Eğitim-Kariyer: 1817 senesinde kendisine ün kazandıran eseri "*Ekonomi Politika'nın ve Vergilendirmenin İlkeleri*"ni yayımlamıştır. 1819'da İngiliz parlamentosuna girer.

Diğer klasik iktisatçılar gibi Ricardo da hep uluslararası ticarete her türlü müdahaleyi reddetmiştir. Dış ticarete geliştirdiği "Mukayeseli Üstünlükler Teorisi" büyük ilgi uyandırmıştır. Ricardo, James Mill'in yakın arkadaşlarından. Jeremy Bentham ve Thomas Malthus da arkadaşlarındandır. Öncelikle ekonomi politikasının somut ve güncel sorunları üzerinde çalışmalar yaptı. 1810'da yayımladığı *The High Price of Bullion: A Proof of the Depreciation of Bank Notes* (Madeni Fiyatın Yüksek Fiyatı: Banknotların Değer Yitirmesine İlişkin Bir Kanıt) adlı broşürde de aynı konuyu ele alarak bu çalışmalarıyla İngiliz kamuoyunun dikkatlerini üstüne çekti. 1814'te Gloucestershire'de satın aldığı malikâneye çekilerek tüm zamanını ekonomi üzerine çalışmaya ayırdı. 1817'de görüşlerinin ortaya konulması açısından bir baş eser niteliği taşıyan *On the Principles of Political Economy and Taxation* (Siyasal Ekonominin ve Vergilemenin İlkeleri Üstüne) adlı kitabı yayımladı.

Hobileri: Banka ve Kambiyo işlemleri ile ilgilenmiştir.

İktisat Bilimine Katkıları: Ricardo'nun en önemli ve ünlü eseri "*Ekonomi Politika'nın ve Vergilendirmenin İlkeleri*"dir. Ricardo, eserine *değer* kavramını açıklayarak başlar. Ricardo'nun, özel olarak, değerden kastı piyasada alınıp satılan metallerin değeridir. Ricardo'ya göre bir malın, bir başka deyişle metanın, değerini, o metanın üretiminde kullanılan emek miktarı belirler. Ricardo'nun bu teorisi iktisat literatüründe Emek Değer Teorisi olarak adlandırılır ve Karl Marx'ın artı değer kavramının da özünü oluşturur. Ricardo'ya göre temel malların bir fiyatı olduğu gibi emeğin de, bir fiyatı, yani ücreti, vardır ve bu ücreti belirleyen temel faktör, işçinin kendini geçimini sağlayabileceği ve kendi neslini herhangi bir artma ve azalma olmaksızın sürdürebileceği ücret düzeyidir. Bu anlamda da ücretleri gıdaların ve temel ihtiyaçların fiyatı belirler. Bu kavram Geçimlik Ücret Teorisi (Subsistence Theory of Wages) olarak adlandırılır. Ricardo, adı geçen eserinde "Mukayeseli Maliyetler Teorisi"ni (*Mukayeseli Üstünlük - Comparative Advantage*) de ileri sürmüştür. Dış ticaret teorisinde A. Smith'in Mutlak Üstünlükler Teorisi önemli bir yere sahip olmasına rağmen, uluslararası ihtisaslaşmayı yalnızca mutlak üstünlükler ile açıklamak mümkün değildir. Çünkü, eğer bir ülke bütün malları diğerine göre mutlak olarak daha ucuza üretirse durum ne olacaktır. Bu sorunun cevabını, David Ricardo Karşılaştırmalı Üstünlükler Teorisi ile vermiştir.